

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

23 septembrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Nicolae Gordilă,

Judecători –Liliana Catan, Elena Covalenco, Iurie Diaconu și Ion Guzun,

judecând recursurile ordinare declarate de avocații Taisia Cernit în numele inculpatului Adiba Bikamba Didier, Marian Suduc în numele inculpatului Kengni Kout Wiliams Kenzo, Ciuchitu Vitalie în numele inculpatului Atanga Simon Bradeley, împotriva sentinței Judecătoriei Centru din 25 februarie 2013 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 decembrie 2013, pe cauza penală în privința lui:

Atanga Simon Bradeley, născut la 29 august 1987, originar din Republica Cameroun, viză de reședință în mun. Chișinău, str. Gh. Cașu 30, căminul 11, camera 75;

Adiba Bikamba Didier, născut la 30 aprilie 1975, originar din Republica Cameroun, s. Balamba, domiciliat în Republica Cameroun, or. Yaounde, str. Mimboman nr. 4825;

și

Kengni Kout Wiliams Kenzo (utilizator al pașaportului cu nume fals Arron Adolphe), născut la 14 aprilie 1975, originar din Republica Cameroun, or. Bafoussan, domiciliat în mun. Chișinău, bd. Iu. Gagarin 9, ap. 60;

Termenul de examinare a cauzei:

- prima instanță: 09.08.2012 – 25.02.2013;

- instanța de apel: 04.06.2013- 27.12.2013;

- instanța de recurs: 18.03.2014- 23.09.2014;

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 25 februarie 2013, Adiba Bikamba Didier, Atanga Simon Bradeley și Arron Adolphe, adevăratul nume -*Kengni Kout Wiliams Kenzo* au fost condamnați în baza art. 26, art. 190 alin. (5) CP cu aplicarea art. 81 CP RM la 7 (șapte) ani și 6 (șase) luni închisoare,

cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a exercita anumite funcții de răspundere materială pe un termen de 3 (trei) ani.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a reținut că, inculpatul Arron Adolphe (adevăratul nume *Kengni Kout Williams Kenzo*), fiind în înțelegere prealabilă cu Adiba Bikamba Didier și Atanga Simon Bradeley, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere la începutul lunii mai 2012 s-au adresat către cet. Ursachi Victor, comunicându-i că dispun de tehnologie, soluție și preparate chimice, cu ajutorul cărora pot fabrica valută străină.

Ulterior, la data de 07.05.2012, urmărind realizarea intențiilor sale criminale, aflându-se în mun. Chișinău, str. Pușkin 33, ap.13, utilizând soluție chimice și două bancnote de euro cu nominalul de 100 euro fiecare, anterior preparate prin decolorare, Arron Adoplhe și Adiba Bikamba au mimat fabricarea valutei străine și anume a două bancnote cu valoarea nominală a câte 100 euro fiecare și totodată au comunicat cet. Ursachi Victor, precum că pentru a fabrica valută străină în sumă de 300 000 euro cu semne de falsificare, au nevoie de 100 000 euro veritabili, care vor servi drept modele de fabricație.

La 08.05.2012, Arron Adolphe, Adiba Bikamba și Atanga Simon au fost reținuți de către colaboratorii CCCEC în ap. 60 din blocul locativ nr. 9 de pe str. Iu. Gagarin în mun. Chișinău și în cadrul percheziției efectuate au fost depistate și ridicate flacoane cu soluții, praf, sacoșe de polietilenă cu praf și hîrtii de dimensiunile aproximativ 5cm x 8cm, utilizate de ultimii la mimarea fabricării valutei străine, care conform raportului de expertiză nr. 1544/1545 din 17.07.2012 constituie file de hîrtie care nu pot fi folosite la fabricarea valutei străine, soluție de iod, soluție de detergent de uz casnic, soluție de amoniac, acetonă, praf în bază de talc, acid ascorbic și clei alb.

3. Împotriva sentinței au declarat apeluri inculpatul Atanga Simon Bradeley, avocatul Ion Ciumac în numele inculpatului Atanga Simon Bradeley, avocatul Pavel Cebotari în numele inculpatului Adiba Bikamba Didier și avocatului Coștei D. în numele inculpatului Kengni Kout Williams Kenzo.

3.1. *Avocatul Ion Ciumac în numele inculpatului Atanga Simon Bradeley* a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărîri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Atanga Simon Bradeley să fie achitat, invocînd motivele de netemeinicie a sentinței sub aspectul că, acțiunile condamnatului au fost calificate incorect în baza art. 26 și art. 190 alin. (5) CP RM și în sentința instanței de judecată nu sînt indicate motivele pe care se întemeiază soluția, acțiunile condamnatului nu întrunesc elementele infracțiunii prevăzute de art. 26, și art. 190 alin. (5) CP RM.

3.2. *Avocatul Pavel Cebotari în numele inculpatului Adiba Bikamba Didier* a solicitat casarea totală a sentinței, inclusiv din oficiu, în baza art. 409 al. (2) CP și pronunțată o nouă hotărîre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, invocînd că vina inculpatului nu este dovedită și probe veridice nu s-au stabilit în comiterea infracțiunilor incriminate.

3.3. *Avocatul D. Coștei în numele inculpatului Kengni Kout Williams Kenzo* a solicitat casarea sentinței cu pronunțarea unei noi hotărîri prin care inculpatul să fie liberat de răspundere penală în legătură cu renunțarea de bună voie la săvîrșirea infracțiunii, invocînd că, în cadrul examinării cauzei în fond, a fost stabilit cu certitudine, că acțiunile finale a lui Kengni Kout Williams Kenzo au fost îndreptate spre renunțarea de bună voie la săvîrșirea infracțiunii.

3.4. *Inculpatul Atanga Simon Bradeley* a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărîri prin care să fie achitat din motivul că în acțiunile lui lipsesc elementele constitutive ale infracțiunii și anume intenția însușirii bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, invocînd faptul că sentința conține multe și grave erori de fapt și de drept ce urmează a fi lichidate, el avea rol de translator a discuției dintre cei doi inculpați și martorul Ursachi, fără ca să știe preventiv care va fi obiectul discuției și intențiile lor. Ei toți cînd au făcut cunoștință sau prezentat a fi oameni de afaceri.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 27 decembrie 2013 au fost admise apelurile declarate, casată, inclusiv din oficiu în baza art. 409 alin. (2) CPP sentința și pronunțată o nouă hotărîre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care inculpații Adiba Bikamba Didier, Atanga Simon Bradeley și Kengni Kout Williams Kenzo au fost condamnați în baza art. 26, 42 alin. (2), art.236 alin. (1) CP al RM la 5 (cinci) ani închisoare fiecare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

4.1. În motivarea soluției instanța de apel a conchis că, prima instanță nu a clarificat circumstanțele cauzei și în mod eronat a încadrat acțiunile inculpaților Kengni Kout Williams Kenzo, Adiba Bikamba Didier, Atanga Simon Bradeley și în baza art. 26, art. 190 alin. (5) CP, astfel, dînd o nouă apreciere probelor cercetate, avînd în vedere necesitatea reîncadrării acțiunilor inculpaților în corespundere cu fapta constatată la judecarea cauzei și anume conform prevederilor art. 26, 42 alin. (2), art. 236 alin. (1) Cod Penal, a constatat că inculpatul Kengni Kout Williams Kenzo (*utilizator al pașaportului cu nume fals Arron Adolphe*), fiind în înțelegere prealabilă cu Adiba Bikamba Didier și Atanga Simon Bradeley, cu scopul comiterii infracțiunii de fabricare și punere în circulație a banilor falși în bancnote de valută străină „EURO,, au săvîrșit pregătirea infracțiunii în următoarele circumstanțe :

La începutul lunii mai 2012, urmărind scopul fabricării și punerii în circulație a banilor falși ei s-au înțeles cu Ursachi Victor să fabrice mai multe bancnote euro false, folosind pentru aceasta bancnote euro veritabili, care urmau a fi prezentate de ultimul, pentru a servi drept modele de fabricație.

În continuare, la 07.05.2012 la insistența lui Ursachi Victor în scopul demonstrării de către inculpați a capacităților de fabricare a banilor falși, aflându-se în apartamentul 13, închiriat special în scopul scontat de către Ursachi Victor în str. Pușkin 33, mun. Chișinău, prin intermediul complicelui Atanga Simon Bradeley, care participa în calitate de traducător, Kengni Kout Williams Kenzo și Adiba Bikamba Didier, utilizând soluții chimice și două bancnote de euro veritabile cu nominalul de 100 euro fiecare, au fabricat două bancnote de euro false cu valoarea nominală a câte 100 euro fiecare pe care totodată le-au transmis lui Ursachi Victor și totodată au preconizat următoarea întâlnire cu Ursachi Victor la data de 08.05.2012 în scopul aducerii de către Ursachi Victor a următoarei partide de valută străină în bancnote de euro veritabile pentru a le utiliza drept modele de fabricație a bancnotelor de euro cu semne de falsificare și a le pune ulterior în circulație.

Însă, fiind denunțați de către Ursachi Victor, inculpații Adiba Bikamba și Atanga Simon au fost reținuți la 08.05.2012 în ap. 60, blocul locativ nr.9 din str. Iurii Gagarin, mun. Chișinău, iar Kengni Kout Williams Kenzo a fost reținut afară lângă același bloc locativ de către colaboratorii Centrului Național Anticorupție și astfel infracțiunea de fabricare și punere în circulație a banilor falși nu și-a produs efectul.

Prin acțiunile sale intenționate inculpații Kengni Kout Williams Kenzo, Adiba Bikamba și Atanga Simon Bradeley au comis infracțiunea prevăzută de art. 26, 42 alin. (2) art. 236 alin. (1) Cod Penal, adică în participație au săvârșit pregătirea infracțiunii de fabricare și punere în circulație a banilor falși în bancnote de valută străină „EURO”, care însă nu și-a produs efectul din motive independente de voința lor, fiind reținuți în flagrant.

Instanța de apel și-a întemeiat concluziile privind reîncadrarea acțiunilor inculpaților conform prevederilor art. 26, 42 alin. (2), art. 236 alin. (1) Cod Penal pe următoarele probe :

- *declarațiile inculpaților Kengni Kout Williams Kenzo, Adiba Bikamba Didier și Atanga Simon Bradeley;*

- *declarațiile martorului Ursachi Victor;*

- *procesul-verbal de percheziție din 08.05.2012 conform căruia au fost depistate și ridicate în ap. 60 din blocul locativ nr. 9 de pe str. Iu. Gagarin, mun. Chișinău, flacoane cu soluții, praf, sacoșe de polietilenă cu praf și hîrtii de*

dimensiunile aproximativ 15cm x 8cm, utilizate de inculpați la demonstrarea procedurii de fabricare a valutei străine (f.d.34-36 vol.1);

- *procesul-verbal de cercetare la fața locului din 08.05.2012*, prin care a fost depistată și ridicată geanta sportivă aruncată de către Adiba Bikamba din ap.60 din blocul locativ nr.9 de pe str. Iu. Gagarin, mun.Chișinău, în care se aflau flacoane cu soluții, praf, sacoșe de polietilenă cu praf și hîrtii de dimensiunile aproximativ 15cm x 8cm (f.d.37 vol. I);

- *procesul-verbal de ridicare din 02.05.2012* potrivit căruia, a fost ridicată bancnota cu nominalul de 100 euro cu seria S13982415883 care a fost transmisă cet.Ursachi Victor de către persoana pe nume „Adolph Francis” după ce a fabricat-o în ap. nr.13 de pe str. Pușkin 33, mun. Chișinău (f.d.69 vol. I);

- *raportul de expertiză nr. 1544/1545 din 17.07.2012* potrivit căruia:

- bancnota cu nominalul de 100 Euro, cu seria și numărul S13982415883, ridicată de la Ursachi Victor a fost confecționată la întreprindere specializată în fabricarea hîrțiilor de valoare din Italia, adică prezintă o bancnotă atotentică.

- hîrtia ridicată în cadrul percheziției efectuate la data de 08.05.2012 în ap.60 din str. Gagarin 9, or. Chișinău, nu conține careva elemente de protecție, cum ar fi: filigran, fibre vizibile color și incolore încorporate în masa hîrtiei, fibre fluorescente, lipsă de luminiscentă, hologramă etc). Proprietățile acestor bucăți de hîrtie sunt similare proprietăților hîrtiei multifuncționale de birou.

- Imaginile caracteristice bancnotelor de 500 Euro, care se conțin pe bucățile de hîrtie au fost realizate la imprimantă laser-color.

- Imaginile slab vizibile, caracteristice bancnotelor de 50, 100 și 200 Euro, care se conțin pe bucățile de hîrtie ambalate în pachetul nr.5, au fost realizate prin imprimare unei substanțe cu ajutorul unor clișee. Ulterior bucățile de hîrtie au fost tratate cu pudră pentru copii și, după caz îmbibate cu lichidul respectiv de culoare cafenie (iod).

- Pe resturile (fîșiile) de hîrtie neagră prezentate la cercetare în pachetul nr.3 sunt urme de praf în baza de talc, asemănătoare cu prafurile în baza de talc, prezentate la cercetare în -.etul nr.5. și în pachetul nr.1 CFL.

- Pe bancnota cu nominalul de 100 euro, prezentată la cercetare în plicul cu inscripția „*bancnota de 100 euro ridicată de la cet. Ursachi Victor*” nu s-au depistat careva substanțe asemănătoare cu cele prezentate la cercetare, care au fost ridicate în timpul percheziției din ap. 60, str. Gagarin 9 mun. Chișinău.

Obiectele prezentate în pachetul nr.1 CFL:

-lichidul de culoare cafenie cu volumul 450 ml într-o sticlă învelită cu ghips este soluție de iod;

-substanța în formă de praf de culoare albă și substanța în formă de praf de culoare albă cu care au fost tratate fragmente de hârtie este praf în baza făină de grâu.

Obiectele prezentate în Pachetul nr.3:

-substanța în formă de praf de culoare albă este praf în baza de talc.

Obiectele prezentate în Pachetul nr.5:

-lichidul de culoare cafenie cu volumul de 250 ml într-o sticlă învelită cu gips este lichidul transparent cu volumul de 250 ml într-o sticlă învelită cu gips - este soluție de detergent de uz casnic;

-lichidul incolor cu volumul de 100 ml într-o sticlă învelită cu gips - este soluție de amoniac;

-lichidul de culoare oranj cu volum 30 ml, într-o sticlă cu etichetă de culoare verde -este soluție în care s-a depistat iod și acetonă;

-lichidul incolor cu volumul de 160 ml într-o sticlă din plastic transparent - este acetonă;

-substanța în formă de praf de culoare albă într-un flacon din plastic cu inscripția pe etichetă „Cliven Talc the most delicate talc for your childs hygiene” - este praf în baza de talc;

-substanța în formă de praf de culoare albă într-un flacon cu inscripția pe etichetă „Pudra pentru copii” - este praf în baza de talc;

-29 de pastile în trei ambalaje cu inscripția „Кислота аскорбиновая ” - sunt pastile de acid ascorbic,

-substanța de culoare albă într-un flacon din plastic cu inscripția „White glue 80 g”, în ambalaj de uzină, neutilizat - este clei alb.

Acetona este folosită ca substanță cu ajutorul căreia se extrage rășina, grăsimile, uleiurile, acetatul de celuloză, în cosmetică și în industria chimică.

Amoniacul lichid este folosit în agregatele frigorifice, sau la distilare fracționată în cercetarea carbonului. De asemenea este utilizat în industria textilă, sau la plasticizarea lemnului prin tratare cu o soluție cu amoniac. In medicină sau industria farmaceutică - la preparare de medicamente sau în producerea explozivilor. In metalurgie este folosit ca gaz de protecție în timpul tratării termice a metalului. Folosit sub formă de soluție în curățătoriile chimice, ca și după acțiunile de dezinfectare, la neutralizarea clorului sau formalhidei,

Talc-ul este folosit ca un component principal în pudră de talc pentru copii, în farmaceutică, în industria cosmeticii și a hârtiei, vopselelor, lacurilor, materialelor plastice, cauciucului, ceramicii, în industria alimentară.

Iodul este folosit în medicină ca dezinfectant în diverse forme, ca radiocontrastant Pe lângă aplicațiile specificate, iodul se mai folosește ca adjuvant

al unor suplimente alimentare, la prepararea unor cerneluri și coloranți, produselor farmaceutice, dezinfectante industriale, stabilizatori.

Acidul ascorbic este folosit în farmacologie și în industrie de alimentare ca conservant. Soluția de acid ascorbic decolorează soluțiile de iod.

Hîrtia descrisă și examinată nu poate fi folosită la confecționarea bancnotelor Euro de orice valoare, cu excepția faptului, că pe această hîrtie se pot reproduce (cu ajutorul tehnicii computerizate) imagini-imitații color mai mult sau mai puțin reușite (f.d.45-57, vol. I);

- *procesul-verbal al interceptării și înregistrării comunicărilor cu înregistrarea de imagini din 05.05.2012 precum și anexa nr. 1 la proces-verbal (f.d.71-77 vol. I);*

- *procesul -verbal din 06.05.2012 de verificare a interceptării și înregistrării convorbirilor cu înregistrarea de imagini și de apreciere a importanței informației culese (f.d.78 vol. I);*

- *anexa nr.1 la procesul-verbal al interceptării și înregistrării comunicărilor cu înregistrarea de imagini din 07.05.2012 (f.d. 81-82 vol. I);*

- *procesul-verbal din 07.05.2012 al interceptării și înregistrării comunicărilor cu înregistrarea de imagini (f.d.83-84 vol. I);*

- *procesul-verbal din 08.05.2012 al interceptării și înregistrării comunicărilor cu înregistrarea de imagini (f.d.88-89 vol. I);*

Instanța de apel prin probele descrise mai sus a stabilit cu certitudine, că inculpații au pregătit infracțiunea de fabricare și punere în circulație a banilor falși în bancnote de valută străină „EURO,, înțelegîndu-se în direct cu persoana concretă Ursachi Victor, persoană, care în cazul dat conștientiza, că va procura de la inculpați bani falși, anume bancnote de valută străină „EURO,, de calitatea produsă în fața sa în timpul demonstrării procedurii de fabricare a banilor falși.

De asemenea, Colegiul a menționat că, în timpul pregătirii infracțiunii de fabricare și punere în circulație a banilor falși de către inculpați, Ursachi Victor participa la aceste acțiuni în calitate de complice, dar nu în calitate de eventuală victimă a pretensei escrocherii, ori Ursachi Victor acționa anume cu scopul de a procura bani falși pentru punerea lor ulterioară în circulație.

Chiar dacă, banii falși fabricați de către inculpați ar fi fost de proastă calitate și în mod vădit nu ar fi corespuns cu bancnotele autentice, o astfel de circumstanță nu ar presupune atragerea la răspundere a inculpaților pentru comiterea escrocheriei, fiindcă în cazul dat, acțiunile inculpaților oricum se consideră consumate odată cu finisarea acțiunilor de fabricare a banilor falși și transmiterea banilor falși lui Ursachi Victor, iar în continuare Ursachi Victor, urma să acționeze fără participarea inculpaților, ori nu se preconiza participarea dînșilor la punerea în

circulație a bancnotelor false împreună cu Ursachi Victor și în această privință nu au fost prezentate careva probe.

Astfel, instanța de apel a conchis că, Ursachi Victor nicidecum nu poate fi considerat victimă a tentativei de escrocherie, fiindcă dînsul în mod conștient pretindea la procurarea de la inculpați a banilor falși anume de calitatea care i-a fost demonstrată la procedura de fabricare.

Totodată, instanța de apel a menționat că, pe parcursul urmăririi penale și a judecării cauzei, Ursachi Victor nici nu a fost recunoscut în calitate de parte vătămată, pe cînd infracțiunea de escrocherie comisă prin abuzul de încredere și înșelăciune are ca obiect material bunul altuia și respectiv este evident, că o atare persoană ar avea calitatea de parte vătămată.

Colegiul penal a menționat, că Ursachi Victor de la bun început a acționat în calitate de complice la pregătirea infracțiunii de fabricare și punere în circulație a banilor falși, a denunțat organelor de poliție de la bun început despre acțiunile inculpaților, prin urmare Ursachi Victor benevol și definitiv a renunțat la ducerea la capăt a pregătirii infracțiunii și în corespundere cu prevederile art. 56 CP a fost liberat de răspundere penală.

Instanța de apel a conchis că, în cazul dat nu au fost stabilite înțelegeri sau acțiuni comune ale inculpaților pe de o parte cu Ursachi Victor pe de altă parte - acțiuni, care ar fi fost îndreptate la pregătirea infracțiunii de escrocherie prin metoda punerii în circulație a banilor falși de proastă calitate, fiindcă procedura de demonstrare a fabricării banilor a fost efectuată de către inculpați anume în scopul de al convinge pe Ursachi Victor, că dînșii au posibilități reale de fabricare a banilor falși, bani care pot fi puși în circulație, fapt pentru care Ursachi Victor a și fost de acord să aducă o altă partidă de bancnote veritabile pentru fabricarea banilor falși.

Concomitent, Colegiul penal a menționat, că inculpații nu pot fi trași la răspundere pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 26, 42 alin. (2), art. 236 alin. (2) lit.(c) Cod penal, adică pregătirea infracțiunii de fabricare și punere în circulație a banilor falși în proporții deosebit de mari, deoarece nu s-a dovedit, că inculpații au pretins la fabricarea și punerea în circulație a sumei de 300.000 euro cu semne de falsificare, care chipurile urmau a fi fabricați din suma de 100.000 euro veritabili după cum este indicat în învinuire, din considerente că nu au fost prezentate probe ce ar demonstra intenția inculpaților de a fabrica și pune în circulație suma de 300.000 euro cu semne de falsificare.

La acest capitol, instanța de apel a reiterat că, organul de urmărire penală și acuzatorul de stat au prezentat în această privință în calitate de probe declarațiile martorului Ursachi Victor și materialele dosarului.

Astfel, la dosarul penal au fost anexate procesele verbale cu interceptările și înregistrările de imagini, procesele verbale de verificare a interceptărilor și înregistrărilor convorbirilor din care rezultă, că au fost interceptate și înregistrate mai multe convorbiri dintre inculpați și Ursachi Victor (f.d. 71-85,vol.1) și în textul înregistrărilor anexate nu se conțin propuneri sau cerințe ale inculpaților adresate lui Ursachi Victor de a aduce 100.000 euro veritabili în scopul fabricării banilor falși în sumă de 300000 euro falși.

Pe tot parcursul convorbirilor s-a observat numai propunerea lui Ursachi Victor de a aduce 100.000 euro veritabili în scopul fabricării de către inculpați a banilor falși în sumă de 300.000 euro falși.

Instanța de apel apreciind declarațiile martorului Ursachi Victor audiat la urmărirea penală și în ședința instanței de fond care a declarat, că inculpații au cerut ca dînsul să aducă 100.000 euro veritabili în scopul fabricării banilor falși în sumă de 300.000 euro falși, a conchis, că acestea nu pot fi luate în considerație ca probe de vinovăție și nu sunt suficiente de a considera dovedit faptul comiterii de către inculpați a infracțiunii prevăzute de art. 26, 42 alin. (2), art. 236 alin. (2) lit.(c) Cod Penal adică pregătirea infracțiunii de fabricare și punere în circulație a banilor falși în proporții deosebit de mari, fiindcă în această parte declarațiile martorului contravin convorbirilor interceptate și înregistrate dintre inculpați și Ursachi Victor și nu se confirmă prin alte probe.

Totodată, instanța de apel a menționat că, pe parcursul urmăririi penale Ursachi Victor nu a declarat, că a venit la întâlnirea din 08.05.2012 cu banii în sumă de 100.000 Euro veritabili, pe cînd în ședința instanței de fond a declarat (f.d. 242 verso, vol 1), că a avut cu sine și a arătat inculpaților banii aduși pe care dînsul îi primi-se de la CNA, astfel declarațiile lui Ursachi Victor, date în instanța de fond nu s-au luat în considerație de către instanța de apel, fiindcă în materialele dosarului lipsesc acte procedurale prin care lui Ursachi Victor i-ar fi fost transmise de la CNA 100.000 Euro și nu au fost prezentate în acest sens alte probe.

Colegiul penal a considerat în rest adevărate și convingătoare declarațiile martorului Ursachi Victor, din care rezultă, că inculpații au comis pregătirea infracțiunii de fabricare și punere în circulație a banilor falși și acestea se confirmă prin probele cercetate la judecarea cauzei expuse mai sus și confirmate parțial și de către toți trei inculpați.

Instanța de apel a relatat că Ursachi Victor este martor de bună credință și declarațiile lui confirmate prin alte probe pot fi puse în baza sentinței de condamnare, fiindcă de la momentul renunțării sale la pregătirea infracțiunii, dînsul a activat sub controlul și acoperirea colaboratorilor poliției în cadrul efectuării acțiunilor de urmărire penală după pornirea dosarului penal, acțiuni efectuate sub supravegherea procurorului și în cazurile necesare cu autorizarea

acestora de către judecătorul de instrucție, fapt confirmat prin actele procedurale anexate la dosar – ordonanțele procurorului, încheierile judecătorului de instrucție (f.d. 1-33, vol.1).

Colegiul penal a conchis, că prin reîncadrarea acțiunilor inculpaților de la art. 26, 190 alin.5 CP, la art. 26, 42 alin. (2), art. 236 alin. (1) Cod Penal nu s-a încălcat dreptul la apărare al inculpaților, deoarece în învinuirea imputată se conține acuizarea de pregătire a infracțiunii de fabricare și punere în circulație a banilor falși în bancnote de valută străină „ EURO,, iar sancțiunea prevăzută de art. 236 alin. (1) Cod Penal este mai blândă decât sancțiunea legii penale imputate în învinuire – art.190 alin.5 CP.

Colegiul a respins ca nefondate motivele apelurilor privind nevinovăția inculpaților considerându-le declarative, depuse cu scopul eschivării de la răspunderea penală și se combat integral prin probele de vinovăție expuse în decizie.

De asemenea, instanța de apel nu a luat în considerație argumentele inculpatului Atanga Simon Bradeley, precum că dînsul a participat numai ca traducător și nu cunoștea despre adevăratele intenții ale celor prezenți la întâlniri, or ultimul a participat la mai multe întâlniri ale inculpaților Adiba Bikamba Didier, Kengni Kout Williams Kenzo cu Ursachi Victor la care a fost explicată detaliat procedura de fabricare a banilor falși, fapt despre care Atanga Simon Bradeley a încercat să-l convingă pe Ursachi Victor.

La aplicarea pedepsei, Colegiul penal a acordat deplină eficiență art. 7, 61,75 Cod Penal considerînd echitabilă stabilirea pedepselor doar privative de libertate.

5. Nefiind de acord cu hotărârile menționate, recursuri ordinare în termen au declarat avocatul Suduc Marian în numele inculpatului Kengni Kout Williams Kenzo, avocatul Ciuchitu Vitalie în numele inculpatului Atanga Simon Bradeley și avocatul Cernit Taisia în numele inculpatului Adiba Bikamba Didier.

5.1. *Avocatul Suduc Marian în numele inculpatului Kengni Kout Williams Kenzo*, făcînd trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, a solicitat casarea hotărîrilor, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri prin care inculpatul Kengni Kout Williams Kenzo să fie achitat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 26, 42 al. 2, art. 236 al. 1 Cod penal.

În motivarea recursului a invocat:

- instanța de apel corect a ajuns la concluzia că nu există elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.5 CP, dar neîntemeiat l-a recunoscut vinovat pe Kengni Kout Williams Kenzo de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 26, 42 al. 2, art. 236 al. 1 Cod penal deoarece, în acțiunile lui nu se regăsesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.236 alin.1 CP;

- conform raportului de expertiză nr. 1544/1545 din 17.07.2012, hîrtia examinată și descrisă nu poate fi folosită la confecționarea bancnotelor Euro de orice valoare, cu excepția faptului că pe această hîrtie se pot reproduce cu ajutorul tehnicii computerizate imagini-imitații color;

- nu s-au depistat în cadrul perchezițiilor vopsele, substanțe necesare la confecționarea bancnotelor false, deci nu a fabricat și nu a pus în circulație careva bancnote false;

- nu au fost prezentate careva probe de către acuzator care ar demonstra intenția inculpaților de a fabrica și pune în circulație suma 300 000 euro cu semne de falsificare;

- la baza acuzării au stat doar declarațiile martorului Ursachi Victor, în privința bunei-credințe a căruia și implicit a veridicității declarațiilor există dubii rezonabile deoarece, după cum rezultă nemijlocit din declarațiile acestuia, el dorea să participe la confecționarea bancnotelor false, fapt care îl face sau complice al acestei infracțiuni, sau provocator al acesteia. În orice caz, calitatea de bună-credință a acestui martor decade împreună cu caracterul veridic al declarațiilor. Victor Ursachi în colaborare cu colaboratorii CCCEC a provocat desfășurarea tuturor evenimentelor care ulterior au fost puse la baza învinuirii.

- bancnotele valutei străine care îi aparțineau lui Ursachi Victor, după mimarea falsificării valutei străine a fost restituită acestuia conform declarațiilor sale din data de 07.05.2012(vol.1, f.d. 65).

5.2. Avocatul Ciuchitu Vitalie în numele inculpatului Atanga Simon Bradeley, făcînd trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, a solicitat casarea hotărîrilor, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri prin care inculpatul să fie achitat de infracțiunile încriminate, în cazul în care argumentele recursului, invocate în favoarea pronunțării unei decizii de achitare nu vor fi reținute de către instanța de recurs, solicită casarea deciziei recurate, cel puțin în partea pedepsei stabilite cu stabilirea termenului pedepsei cu închisoare în limitele termenului deja ispășit, sau în cazul în care acest termen va fi depășit, cu aplicarea prevederilor art.90 al CP fiind dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei.

În motivarea recursului a invocat aceleași motive ca și în recursul invocat la **5.1. a prezentei decizii.** În caz contrar soluției de achitare, suplimentar s-a invocat dezacordul cu aplicarea pedepsei, deoarece, decizia este contrară prevederilor art.61, 75, 76, 78(1) lit.a) CPP. Astfel, instanța nu a ținut cont de prezența în speță a următoarelor circumstanțe atenuante:

- săvîrșirea pentru prima dată a infracțiunii mai puțin grave;
- ilegalitatea și imoralitatea acțiunilor victimei, care au provocat infracțiunea, or în caz Victor Ursachi, după cum am menționat mai sus, a

instigat pe inculpați să săvârșească faptele imputate și a fost coparticipant al acestora;

- Greutatea poverii pedepsei pentru recurent, care rezultă din faptul că, statul, nu poate asigura pentru deținuți condiții de detenție corespunzătoare cu normele internaționale, fapt constatat prin mai multe condamnări decise de CEDO.

5.3. *Avocatul Cernit Taisia în numele inculpatului Adiba Bikamba Didier*, făcând trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, a solicitat casarea hotărârilor, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatul să fie achitat de infracțiunile încriminate, invocând aceleași motive ca și în recursul invocat la **5.1. a prezentei decizii**.

6. Verificând argumentele invocate în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursurile declarate urmează a fi admise din următoarele considerente:

Potrivit art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.*

În acest aspect, Colegiul lărgit va statua și asupra respectării prevederilor art. (1) alin. (3) Cod procedură penală, care, referitor la scopul procesului penal, stipulează, *că organele de urmărire penală și instanțele judecătorești în cursul procesului sunt obligate să activeze în așa mod încât nici o persoană să nu fie neîntemeiat bănuită, învinuită sau condamnată.*

Conform prevederilor art. 414 Cod de procedură penală, *instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel. În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel. Instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal.*

Conform art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, *decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.*

La chestiuni de fapt se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu; dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis; dacă probele corect au fost apreciate; dacă toate în ansamblu au fost apreciate de prima instanță prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

Chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual, penal sau administrativ au fost corect aplicate.

Colegiul penal lărgit constată, că aceste prevederi legale, deși sunt obligatorii, nu au fost întocmai respectate la judecarea cauzei în apel, iar erorile admise nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs.

Recurenții au criticat hotărârile recurate, invocând, temeiurile de casare prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală - că *hotărîrea instanței de apel conține o eroare de drept atunci cînd instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, nu sînt întrunite elementele infracțiunii.*

Instanța de recurs consideră, că în prezenta cauză evident se pronunță erorile de drept invocate de recurenți, deaceia vine la următoarele concluzii:

Conform actului de învinuire înaintat de acuzatorul de stat, fapta inculpaților întrunește elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. art. 27, 42 alin.(2) și (3), 190 alin. (5) CP – *tentativă de dobîndire ilicită a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune, de două sau mai multe persoane, în proporții deosebit de mari, care din motive independente de voința făptuitorului, nu și-a produs efectul.*

Instanța de fond a calificat acțiunile inculpaților în baza art. 26,190 alin.(5) CP – *adică pregătire la dobîndirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune, în proporții deosebit de mari, săvîrșită de două sau mai multe persoane, soluție care nu a fost susținută de instanța de apel, prin urmare a reîncadrat acțiunile inculpaților în baza art. art. 26, 42 alin. (2), art. 236 alin. (1) Cod Penal - *adică pregătirea infracțiunii de fabricare și punere în circulație a banilor falși.**

Instanța de recurs consideră, că o astfel de abordare a problemei de drept în speță nu poate fi susținută pe motiv, că instanța de apel nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, și eronat a tălmăcit declarațiile martorului Ursachi Victor vis-a - vis de rapoartelor de expertiză efectuate în speță.

Astfel, în ceea ce privește aspectul de ilegalitate invocat de recurenți, privind greșita încadrare a acțiunilor inculpaților, Colegiul constată că acesta este întemeiat din următoarele considerente:

În primul rînd, potrivit art. 24 alin. (3), 101 alin. (1), (4), 314, 315, 336 alin. (3) pct. 6, 384 alin. (3), (4), 419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță; procesul-verbal al ședinței de judecată trebuie să cuprindă consemnarea tuturor acțiunilor instanței în ordinea în care ele s-au desfășurat, documentele și alte probe care au fost cercetate în ședința de judecată;

instanța de judecată este obligată, în cursul judecării cauzei, să cerceteze nemijlocit, sub toate aspectele, probele administrate; părțile participante la judecarea cauzei au drepturi egale, fiind investite de legea procesuală penală cu posibilități egale pentru susținerea pozițiilor lor, instanța de judecată pune la baza sentinței numai acele probe la cercetarea cărora părțile au avut acces în egală măsură; sentința instanței de judecată trebuie să fie legală; instanța își întemeiază sentința numai pe probele care au fost cercetate în ședința de judecată; fiecare probă urmează să fie apreciată din punctul de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punctul de vedere al coroborării lor.

Conform pct.14.4 din Hotărârea Plenului CSJ a RM nr. 22 din 12.12.2005 privind la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel", *instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile sale pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost reflectate în procesul-verbal al ședinței de judecată; dacă instanța de apel admite apelul cu rejudecarea cauzei, decizia trebuie să cuprindă analiza probelor pe care s-a bazat instanța la pronunțarea hotărârii, să indice din ce motiv urmează a fi reapreciate ori respinse ca probe; Rejudecarea cauzei în corespundere cu art. 419 CPP se va efectua cu respectarea principiului nemijlocirii, contradictorialității, egalității în drepturi în fața instanței.*

Potrivit practicii naționale și a CEDO (*cauza Adrian Constantin împotriva României*), în cazul în care instanța, judecând apelul, stabilește din oficiu, motivul de casare a sentinței apelate, adică altul decât cel invocat în apel, ea este obligată, în prealabil, în cadrul ședinței de judecată să-l pună în discuție părților, care-și vor expune opinia vis-a-vis de acest motiv. Acest lucru urmează a fi reflectat în procesul verbal al ședinței de judecată. Or, în cazul în care instanța de apel nu era de acord cu încadrarea juridică stabilită de către instanța de fond, acesta era obligată să le pună în discuție, în cadrul procedurii judecării apelului.

Astfel, potrivit procesului verbal al ședinței de judecată (f.d.25-30 v.3), fiind recalificate acțiunile inculpaților, părțile nu și-au expus opinia referitor la încadrarea juridică stabilită de instanța de apel.

În al doilea rând, lecturând textul deciziei contestate, instanța de recurs reține că, instanța apel a statuat asupra vinovăției inculpaților, reieșind în mare parte din declarațiile martorului acuzării Ursachi Petru. Totodată, instanța de apel în același context își expune dezacordul cu aceleași declarații ale martorului menționat în raport cu sentința, referitor la prezentarea de către martorul Ursachi Victor a sumei 100.000 euro veritabili în scopul fabricării banilor falși în sumă de 300.000 euro falși.

Prin urmare, un element important la judecarea apelului îl reprezintă posibilitatea inculpatului, de a fi confruntat cu martorul care susține acuzarea, independent de faptul că acest martor a fost deja cercetat în prima instanță. În cazul dat, principiul nemijlocirii reprezintă o garanție importantă a caracterului echitabil al procesului penal, atîta timp cît aprecierile instanței de apel cu privire la credibilitatea martorului pot avea consecințe decisive pentru inculpat.

În al treilea rînd, instanța de apel recalificînd acțiunile inculpaților din art. 26, 190 alin.5 CP, la art. 26, 42 alin. (2), art. 236 alin. (1) Cod Penal s-a călăuzit de pct. 5 al Hotărîrii Plenului Curții Supreme de Justiție nr.23 din 29.10.2001 „**Cu privire la practica judiciară în cauzele penale despre fabricarea sau punerea în circulație a banilor falși:** „, *Fabricarea în scopul punerii în circulație a banilor falși se consideră consumată din momentul fabricării chiar și a unui singur exemplar al bancnotei sau monedei, indiferent de faptul dacă persoana a reușit să le pună în circulație.*

Procurarea hîrtiei, vopselei, altor mijloace pentru fabricarea banilor falși trebuie considerată ca pregătire de infracțiunea dată, avînd în vedere că astfel de acțiuni sînt capabile să asigure fabricarea banilor cu o asemănare considerabilă cu banii aflați în circulația oficială.

Dacă făptuitorul nu a reușit să obțină o asemănare considerabilă a falsului cu semnul bănesc autentic, care ar fi permis punerea lui în circulație, atunci cele săvîrșite formează tentativa de fabricare a banilor falși”.

Însă, potrivit aceleiași hotărîri și anume p.4 ”*În cazul în care necorespunderea vădită a bancnotei false celei autentice exclude participarea ei în circulație, precum și alte circumstanțe ale cauzei denotă clar intenția celui vinovat de înșelare grosolană a unei persoane sau a unui cerc restrîns de persoane profitînd de anumite condiții (de exemplu: lipsa de iluminare, vederea slabă a persoanei înșelate, credulitatea acesteia etc.), atunci astfel de acțiuni pot fi încadrate în baza legii care prevede infracțiunea de escrocherie”.* Fabricarea banilor, trebuia să urmărească scopul punerii lor în circulație pentru efectuarea plăților, iar prezența oricărui alt scop exclude răspunderea în conformitate cu art. 236 Cod penal

În speță, inculpații doar au mimat falsificarea a 100 euro, cu scopul însușirii de la Ursachi Petru a banilor veridici (100 euro), bani care au și fost întorși ultimului de către inculpați, ce se confirmă prin probele administrate la dosar, la care instanța de apel analizîndu-le, la unele probe a dat o apreciere conform faptelor din speță, referitor la 100 000 euro veridici, iar la unele a dat o nouă apreciere, care nu corespunde faptelor din speță, în special a *raportul de expertiză nr. 1544/1545 din 17.07.2012*, potrivit căruia - *hîrtia descrisă și examinată nu poate fi folosită la confecționarea bancnotelor Euro de orice valoare, cu excepția*

faptului, că pe această hîrtie se pot reproduce (cu ajutorul tehnicii computerizate) imagini-imitații color mai mult sau mai puțin reușite (f.d.45-57, vol. I).

Astfel, Colegiul lărgit consideră, că instanța de apel în speța dată nu a analizat la modul cuvenit intenția inculpaților nemijlocit în momentul mimării fabricării a 100 euro neveridici, motivul și scopul acestei acțiuni.

Reieșind din cele expuse mai sus, Colegiul penal lărgit consideră, că erorile comise la judecarea apelului în prezenta cauză penală nu pot fi reparate de către instanța de recurs în procedura respectivă, deoarece aceasta nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza și a se pronunța asupra legalității sentinței, substituind instanța care a judecat apelul cu încălcarea prevederilor procesual penale la pronunțarea hotărîrii judecătorești.

Colegiul constată, că totalitatea circumstanțelor menționate în prezenta decizie urmează a fi apreciate de instanța de apel în cumul cu alte probe la justa lor valoare pentru adoptarea unei soluții legale și corecte.

Reieșind din cele menționate, Colegiul consideră, că o astfel de decizie nu poate fi menținută și urmează a fi casată, cu dispunerea rejudecării apelurilor în instanța de apel.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care reglementează procedura de rejudecare și limitele acesteia, să cerceteze minuțios toate probele, să se pronunțe la modul cuvenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate de apelanți, să verifice și să aprecieze profund probele administrate și examinate în instanță, să le dea apreciere cuvenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, ținînd cont de motivele casării deciziei atacate, de prevederile Hotărîrii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 22 din 12.12.2005 „Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel”, de alte prevederi ale legislației procesual - penale naționale, de prevederile art. 6 al Convenției Europene pentru Drepturile Omului și de jurisprudența CEDO privind aplicarea acestui articol.

Colegiul lărgit, de asemenea consideră, că în procesul rejudecării cauzei instanța urmează să țină cont de argumentele formulate în apel, în decizia instanței de apel referitor la proporțiile escrocheriei, soluție de altfel necontestată de către acuzare, și cele expuse în prezenta decizie, să înlătore omisiunile admise și să pronunțe o hotărîre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 1), p.2 lit.”c” Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Admite recursurile ordinare declarate de avocații Taisia Cernit în numele inculpatului Adiba Bikamba Didier, Marian Suduc în numele inculpatului Kengni Kout Wiliams Kenzo, Ciuchitu Vitalie în numele inculpatului Atanga Simon Bradeley, împotriva sentinței Judecătoriei Centru din 25 februarie 2013 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 decembrie 2013, pe cauza penală în privința lui Atanga Simon Bradeley Adiba Bikamba Didier Kengni Kout Wiliams Kenzo (*utilizator al pașaportului cu nume fals Arron Adolphe*), casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 decembrie 2013 și dispune rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de atac.

Decizia motivată publicată la 21 octombrie 2014.

Președinte:	Nicolae Gordilă
Judecători:	Liliana Catan
	Elena Covalenco
	Iurie Diaconu
	Ion Guzun

